Spis treści

Wstęp 7

Ewa Bittnerowa
Wykorzystanie majątku trwałego - jego aspekty ekonomiczne i badawcze 9

Stanisław Kiełczewski
Wykorzystanie majątku trwałego a zapotrzebowanie na rezerwy celowe i inwestycyjne - problemy metodyczne optymalizacji . . . 17

Jerzy Bieliński, Leszek Pawłowicz
Analiza czynników kształtujących poziom i wykorzystanie potencjału produkcyjnego w przemyśle europejskich krajów RWPG . . 24

Barbara Woźniak
Warunki racjonalnego wykorzystania majątku trwałego w przedsiębiorstwie przemysłowym 32

Maria Marszałkowska
Wielowymiarowa charakterystyka majątku trwałego na przykładzie gałęzi przemysłu województwa toruńskiego 42

Stanisław Kasiewicz
Deflatory środków trwałych 54

Krystyna Moszkowicz
O potrzebie zmian podejścia do analizy środków trwałych . . . 62

Halina Towarnicka
Metodyka badania intensyfikacji wykorzystania środków trwałych w przedsiębiorstwach przemysłowych 68

Elżbieta Stolorz-Krzisz
Środki trwałe przedsiębiorstwa jako źródło rezerw możliwego wzrostu produkcji 75

Tadeusz Waśniewski, Wanda Skoczylas
Analiza wpływu stopnia wykorzystania środków trwałych na wyniki finansowe 83

Heinrich Johannes Kuhlmeijer
Dewiacje w produkcji 92

Hans Joachim Pohl
Małe i średnie przedsiębiorstwa i ich wiodąca rola w Republice Federalnej Niemiec 97

Zbigniew Mikołajewicz
Wykorzystanie majątku trwałego w przemyśle energetycznym . . . 105

Barbara J a n c z e w s k a
Wykorzystanie czasu pracy maszyn w wybranych przedsiębiorstwach przemysłu elektromaszynowego w latach 1978-1984. . . . 113
Kazimierz D o b r z a ń s k i
Czynniki kształtujące wykorzystanie środków trwałych w przemyśle sezonowym. 121
Włodzimierz T ł u c h o w s k i, Andrzej S z c z o d r y
Wykorzystanie dalekomorskiej floty połowowej w latach 1980-1985. 129
Józef L i s
Wpływ poziomu koncentracji produkcji na poziom wykorzystania środków trwałych. 139
Olgierd W o ł k o w, Oleg Z w i e r j e w
Specjalizacja jako czynnik intensyfikacji wykorzystania środków trwałych w przemyśle maszynowym. 147
Ryszard G a j ę c k i
Produktywność czynników w usługach na tle produktywności w przemyśle i gospodarce. 153
Elżbieta M ą c z y ń s k a
Kształtowanie procesów modernizacji majątku trwałego w warunkach postępu naukowo-technicznego. 162
Ryszard B o r o w i e c k i
Warunki wzrostu efektywności gospodarowania środkami trwałymi w przedsiębiorstwie przemysłowym. 170
Halina L e ś n i a k
Warunki i możliwości wzrostu wykorzystania środków trwałych w przedsiębiorstwach przemysłowych. 179
Czesław G l i n k o w s k i
Warunki i bariery intensyfikacji wykorzystania środków trwałych w przemyśle. 186
Jan D u r a j
Amortyzacja środków trwałych w systemie samofinansowania przedsiębiorstwa. 194
Władysław B a c h o r z
Czynniki finansowe w gospodarowaniu majątkiem trwałym przedsiębiorstwa. 202
Henryk G a w r o n
Postulowany model reformy a faktyczny stopień i przebieg wdrożenia nowego mechanizmu ekonomicznego w zakresie sterowania reprodukcją majątku trwałego w przedsiębiorstwie. 211
Przyczynki
(B. Byrski, J. Lisikiewicz, Z. Łaski, B. Olszewska, W. Piotrowski, J. Pyka, H. Towarnicka, J. Wojewnik). . . . 219

Contents

Foreward. 7

Ewa Bittnerowa
Utilization of Fixed Assets - Its Economic and Research Aspects. 15

Stanisław Kiełczewski
The Use of Fixed Assets vs. the Demand for Purposeful and Investment Reserves - Methodological Problems of Optimilization. 23

Jerzy Bieliński, Leszek Pawłowicz
Analysis of Factors Shaping the Level and Utilization of Production Potential in Industry of European COMECON Countries. . 30

Barbara Woźniak
The Conditions of Rational Exploitation of the Capital Assets in an Enterprise. 41

Maria Marszałkowska
Multidimensional Characteristic of Fixed Assets the Example of Toruń Voivodship. 52

Stanisław Kasiewicz
Deflators for the Fixed Capital. 61

Krystyna Moszkowicz
On the Need for Changing the Approach to Fixed Assets Analysis. 67

Halina Towarnicka
A Methodics of Examinig the Intensification of Capital Goods Use in Industrial Enterprices. 73

Elżbieta Stolorz-Krzisz
Enterprise's Fixed Assets as a Source of Reserves of the Possible Growth of Production. 81

Tadeusz Waśniewski, Wanda Skoczylas
The Analysis of the Impact of the Usage Degree of Subsistence Means on Financial Effects. 90

Heinrich Johannes Kuhlmeijer
Deviations in Production. 96

Hans Joachim Pohl
Small and Medium Size Enterprises and Their Leading Role in the Federal Republic of Germany. 103

Zbigniew Mikołajewicz
Utilization of Fixed Assets in Power Industry. 112

Barbara J a n c z e w s k a
Utilization of Working Time of Machines in Chosen Enterprises of Electrical-Engineering Industry in the years 1978-1984 . . 120
Kazimierz D o b r z a ń s k i
Factors Shaping Utilization of Fixed Assets in Seasonal Industry. 128
Włodzimierz T ł u c h o w s k i, Andrzej S z c z o d r y
Utilization of Deep-sea Fishing Fleet in the Years 1980-1985. 137
Józef L i s
The Influence of the Production Concentration Level on the Level of the Fixed Assets Utilization. 145
Olgier W o ł k o w, Oleg Z w i e r j e w
Specialization as a Factor of Intensification of Utilization of Fixed Assets in Engineering Industry. 152
Ryszard G a j ę c k i
Productivity of Factors in Services Versus Productivity in Industry and in Economy. 161
Elżbieta M ą c z y ń s k a
Shaping Modernization Processes of Fixed Assets under Scientific-Technical Progress. 168
Ryszard B o r o w i e c k i
The Conditions of the Growth economic effectiveness of Fixed Assets in Industrial Enterprise. 177
Halina L e ś n i a k
Conditions and Possibilities of Capital Assets Growth of Utilization in Business Firms. 185
Czesław G l i n k o w s k i
Conditions and Bariers of Intensification of Utilization of Fixed Assets in Industry. 193
Jan D u r a j
Depreciation of Fixed Assets in the Self-Financing System of an Enterprise. 200
Władysław B a c h o r z
Financial Factors of Productive Fixed Capital Management. . . 209
Henryk G a w r o n
The Postulated Model of Reform and the Actual Level and Course of Introduction of the New Economic Mechanism in the Field of Controlling Replacement of Capital Assets in an Enterprise. 218
Contributory remarks
(B. Byrski, J. Lisikiewicz, Z. Łaski, B. Olszewska, W. Piotrowski, J. Pyka, H. Towarnicka, J. Wojewnik). 219

Wstęp

Wielorakie aspekty ekonomiczne i finansowe, jakie składają się na problematykę wykorzystania majątku trwałego, stały się przedmiotem badań literaturowych już w latach pięćdziesiątych. Rozwijające się badania, odpowiadające realiom i potrzebom gospodarki w kolejnych okresach, złożyły się na spory dorobek literaturowy na ten temat. Niestety, wraz ze wzrostem potencjału majątkowego przemysłu obniżało się jego wykorzystanie, zwłaszcza po roku 1979. W miarę pogarszania się sytuacji gospodarczej narastał niedosyt publikacji na tematy aktualnego i przyszłego gospodarowania potencjałem majątkowym.

Wychodząc naprzeciw ważkiej i pilnej potrzebie zagospodarowania rezerw tkwiących w majątku trwałym przemysłu, Zakład Ekonomiki Przemysłu Instytutu Ekonomiki Produkcji Akademii Ekonomicznej w Poznaniu zwrócił się do właściwych instytutów uczelni wyższych o podzielenie się aktualnym dorobkiem na temat wykorzystania majątku trwałego przemysłu. Duża ilość zgłoszonych artykułów - nie licząc przyczynków - świadczy o ożywieniu badań na temat wykorzystania potencjału majątkowego. Limit wydawniczy zmusił do wyboru - spośród zgłoszonych - 26 artykułów, które ujęto w trzy kolejne grupy: 1) dotyczącą metodyki badań, 2) oceniającą stan wykorzystania majątku trwałego przemysłu, 3) traktującą o uwarunkowaniach poprawy w tym zakresie.

Bliższe wyjaśnienia na temat redakcji Zeszytu umieszczono w końcowej części pierwszego artykułu.

Zespół autorski udostępnia wyniki swych badań nad problematyką wykorzystania majątku trwałego przemysłu z nadzieją na ich przydatność w działaniu na rzecz racjonalizacji gospodarowania potencjałem majątkowym.